

РЕШЕНИЕ

№ 185

гр. Ловеч, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ, III СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния
състав:

Председател: ЕВГЕНИЯ ПАВЛОВА

Членове: ПЛАМЕН ПЕНОВ
РАДОСЛАВ АНГЕЛОВ

при участието на секретаря ЦВЕТОМИРА БАЕВА
като разгледа докладваното от РАДОСЛАВ АНГЕЛОВ Въззивно гражданско
дело № 20224300500252 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

**Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК (ГЛАВА
ДВАДЕСЕТА ГПК)**

С решение № 142/19.04.2022г. по гражданско дело № 1481 по описа за
2021 година на РС – Ловеч е уважен предявеният от И. С. С., ЕГН
*****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 **против**
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АРМЕЕЦ“, ЕИК
******, гр. София, ул. „С.К.“ № 2 осъдителен иск с правна квалификация**
чл.405, ал.1 вр. чл.394 вр. чл.386 КЗ, с което ответникът е осъден да заплати
на ищеца сумата от 9946.52 лева, представляващи застрахователно
обезщетение по договор за застраховка „Каско“, обективиран в комбинирана
застрахователна полица № **** за застраховки „Каско“ и „Злопоука“ от
24.07.2019г., по заведена щета № 255200****, за имуществени вреди по лек
автомобил МПС „БМВ 525“, с рег. № ОВ **** ВС, причинени при
застрахователно събитие (ПТП), настъпило на 06.04.2020г., около 11.30 часа,

на железопътен прелез, находящ се на пътната връзка от път 301, км. 42+600 до птицекомплекс У. – Й., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на представяне на доказателства за прекратяване на регистрацията на МПС „БМВ 525“, с рег. № ОВ **** ВС, до окончателното изплащане. С решението съдът е отхвърлил претенцията за законната лихва върху присъдената главница за периода от датата на предявяване на исковата молба (27.07.2021г.) до датата на представяне на доказателство за прекратена регистрация.

С решението съдът се е произнесъл и по акцесорното вземане по чл.78 ГПК, с което ответникът е осъден да заплати сумата от 1312.00 лева, представляващи разноси на ищеца, както и сумата от 5.86 лева, представляващи дължима държавна такса върху увеличената цена на иска.

Срещу така постановеното решение, **в цялата му част**, е постъпила **въззивна жалба** с вх. № 4209/16.05.2022г. от ЗАД „АРМЕЕЦ“ чрез процесуален представител юрисконсулт М. Я..

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, необосновано, постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и на материалния закон, поради което е и неправилно като излага следните въззивни основания: доказан е правоизключващото възражение за липса на застрахователно събитие – наличие на щета, получена вследствие на груба небрежност при управление на автомобила и нарушаване на правилата при пресичане на жп път. Прави обстоен анализ на свидетелските показания като твърди, че ищецът е навлязъл в жп прелез, без да е спазил правилата на ЗДвП. Твърди, че съдът единствено се е позовал на свид. И., но не и на другите свидетели – свид.Н., Б. и С.. Във въззивната жалба за първи път прави възражение за неизпълнение на договора за застраховка като претендира изпълнение на потестативното право на застрахователя да го развали, на основание чл.395, ал.4, предл. 1 КЗ. Сочи, че главна причина за получената щета е в причинно-следствена връзка с поведението на водача като неизпълнил законовите задължения за спазване на ЗДвП, договора и преценката на ситуацията при пресичането на жп пътя. В останалата част цитира съдебна практика по различни дела и изяснява понятието „груба небрежност“ и „разумна преценка“. Моли съда да отмени атакуваното решение изцяло. Претендира разноси и юрисконсулско

възнаграждение.

В срока по чл. 263 ГПК въззиваемият И. С., чрез процесуалния си представител адв. М. М. изразява становище, че жалбата е неоснователна и недоказана, а решението на първата инстанция е правилно и законосъобразно, както и че не са налице нарушения на съдопроизводствените правила. Твърди, че правилно РС – Ловеч е обсъдил всички доказателства и факти, с което исковата претенция е доказана, а правоизключващото възражение на ответника е неоснователно. Твърди, че съдебно автотехническата експертиза доказва механизма на деянието и каква е причината за ПТП. От нея извежда извод за видимост на процесното ПТП, както и за изчистените храсти и растителност на мястото, но след деня на удара. Счита, че възражението на въззивника за нарушения на нормите на ЗДвП са неоснователни, защото такива не са доказани в първоинстанционното производство, както и че застрахователят не може да предвижда условия и изисквания, при настъпването на което може да се направи разумна преценка, че нямат отношение на ограничаването на риска от настъпване на застрахователното събитие. Навежда доводи, че е налице фактическият състав за изплащане на застрахователно събитие, липса на груба непрежност, липса на неполагане на дължима грижа за предпазване или самонадеяно поведение. Счита, че ищецът е доказал всички факти по претенцията на чл.405, ал.1 КЗ. Моли съда да потвърди обжалваното решение като правилно и законосъобразно. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на въззивника.

В открито съдебно заседание (о.с.з.) въззивникът ЗАД „Армеец“ не се явява и не се представлява. Изпраща становище по основателността на исковата претенция, а именно, че е доказана груба небрежност, поради което не следва да се дължи обезщетение на водача. Излага подробни правни съображения за това какво представлява вината, нейните форми и поведението на ищеца при застрахователното събитие и дължимото поведение по чл.51-53 ЗДвП. Твърди, че по делото безспорно се установило, че звуковата и светлинната сигнализация на прелеза е работила – на 300 метра преди светофора, прелезът започва да работи, когато види този светофор, че свети, означавало, че пътната сигнализация на прелеза се е задействала, а ако не е била задействала машинистът е следвало да премине през прелеза с 15 километра в час. Твърди, че по делото се установи, че всички свидетели установяват факта, че звуковата и светлинната сигнализация е работила от

приетите по делото писмени доказателства – констативни протоколи, изготвени от длъжностни лица от БДЖ. Сочи, че водачът на МПС е навлязъл в жп прелеза, без да намали скоростта и без да спре, при включен звуков сигнал, както и несъобразяването с подадените от машиниста звукови сигнали. Налице било груба небрежност, тъй като водачът на автомобила започнал да пресича жп прелеза, без да е съобразил светлинната и звукова сигнализация. Същият нарушил правилата за движение по пътищата чл.51-53 ЗДвП, което на основание т.14.5 от Общите условия (ОУ) да се откаже заплащането на застрахователна претенция. Неправилно съдът кредитирал само показанията на единия свидетел И.. Налице било право да се откаже изплащането на застрахователното обезщетение на основание чл.395, ал.4 КЗ. Моли съда да отмени атакуваното решение като неправилно, незаконосъобразно и немотивирано, като вместо него постанови друго, с което отхвърли иска като неоснователен и недоказан. Претендира разноски във въззивното производство, съгласно представен списък по чл.80 ГПК. Прави възражение за прекомерност на възнаграждението на другата страна.

В открито съдебно заседание въззиваемият И. С. С., редовно призован не се явява. Същият се представлява от адв. М. М., с пълномощно по делото. Оспорва въззивната жалба, поддържа отговора ѝ. Твърди, че възражението на въззивникът е неоснователно, тъй като е доказано, че светлината при принудително пускане е била слаба и е работила. Твърди, че съгласно експертизата, спирането на знак СТОП се е получил удара. Счита, че възражението на ответника за прекратен договора на основание чл.395, ал.4 КЗ се е преклудирало, тъй като е направено едва във въззивната жалба. Счита, че искът е доказан, налице са всички предпоставки за неговото му уважаване, поради което моли съда да потвърди обжалваното решение като правилно и законосъобразно. Не претендира разноски.

ОКРЪЖЕН СЪД - ЛОВЕЧ, като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, приема следното от фактическа и правна страна:

По допустимостта на обжалването

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, чрез представител с надлежно учредена представителна власт, при наличието на правен интерес от

обжалване, заплатена е държавна такса поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

По валидността и допустимостта на първоинстанционното решение

Правомощията на въззивният съд съобразно разпоредбата на чл.269 от ГПК са: да се произнесе служебно по валидността на първоинстанционното решение и допустимостта в обжалваната му част, а по останалите въпроси – ограничително от посоченото в жалбата по отношение на пороците, водещи до неправилност на решението.

Постановеното решение е издадено от надлежен съдебен състав, в рамките на предоставената му правораздавателна власт и компетентност, налице са мотиви, поради което решението е валидно.

Налице са всички положителни и липсват отрицателни процесуални предпоставки във връзка със съществуването и надлежното упражняване правото на иск при постановяване на съдебното решение, които обуславят неговата допустимост. Произнасянето съответства на предявеното искане и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими. Атакуваният съдебен акт е допустим, поради което въззивният съд дължи произнасяне по съществото на спора.

По основателността

По отношение на правилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл. 269, ал. 1 изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания относно обжалваната част от решението, като служебно следи за нарушение на императивна материалноправна разпоредба, дори ако нейното нарушение не е въведено като основание за обжалване (**ТР № 1/09.12.2013 по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС**).

Предявен е осъдителен иск с правна квалификация чл.405, ал.1 вр. чл.394 вр. чл.386 КЗ за заплащане на сумата в размер на 9 946.00 лева, допусната като изменение на цената на иска, с определение от открито съдебно заседание от 25.01.2022г. (д.150 от първоинстанционното дело).

Съгласно чл. 405, ал. 1 КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.

Съобразно правилата, предвидени в разпоредбата на чл.154, ал.1 ГПК за разпределение на доказателствената тежест в процеса, в тежест на ищеца, при условията на пълно и главно доказване следва да установи следните обстоятелства - да установи наличието на валидно застрахователно правоотношение между страните, настъпването на застрахователното събитие и наличието на покрит застрахователен риск, който съответно да обезпечава вредите от застрахователното събитие, претърпените вреди, техният размер, както и причинно – следствената връзка между самото застрахователно събитие и претърпените вреди. В тежест на застрахователя е да установи в производството правоизключващото си възражение - налице е изключен риск – възникване на щетата, поради наличие на груба небрежност, с оглед което обстоятелство не дължи на правоимащото лице застрахователно обезщетение.

В конкретния случай страните не спорят, а и от доказателствата по делото се установи, че между тях е възникнало валидно застрахователно правоотношение въз основа на сключения помежду им договор за имуществена застраховка "Каско", клауза П с допълнително покритие „Асистанс“ и „Злопоука“ №Х0493960 от 24.07.2019г., чиито срок бил с продължителност една година до 25.07.2020г. Предмет на застрахованото имущество било лек автомобил BMW с рег. № ОВ **** ВС. Вноските по договора били разсрочени, като последната вноска била с падеж 24.04.2020г., която не се оспорва от ответника да е платена, съответно договорът да е прекратен. Застрахователната сума била в размер на 14 900.00 лева. (д.4 от първоинстанционното дело). Договорът бил подписан при общи условия (ОУ д.33-37 от първоинстанционното дело). Това обстоятелство се доказва и от факта, че застрахователят е отказал да платил застрахователната претенция на основание член от ОУ, което доказва наличието и на правен спор между страните (д.10-12 от първоинстанционното дело).

Страните не спорят, а и по делото се установи, че на 06.04.2020г., около 11.30 часа на ЖП прелез на пътна връзка от птицекомплекс в с.Й. към главен път 301, е станало ПТП по пътя с. У. – с.Й., между МПС, с рег. № ОВ **** ВС, управлявано от застрахованото лице И. С. С., ищец по делото и влак, локомотив с рег. № 55-143, управляван от свид. Ц. Н. Н., служител в БДЖ. Съставено било наказателно постановление, което в последствие било отменено на процесуално основание, а именно, че

административнонаказващият орган не е провел пълно и главно доказване на нарушение на нормата по чл.53, ал.1 ЗДвП, но същото не изключва факта на сбъдналото се ПТП, а само вината на ищеца (л.7, 72-90 от първоинстанционното дело).

Вследствие на аварията са препърпени материални щети върху МПС, с рег. № ОВ **** ВС, за които страните не спорят. За тях е заведена застрахователна претенция от ищеца № 255200****. Констатираните процесните увреди по същия автомобил, за които страните не спорят (л.4-6 от първоинстанционното дело). В този смисъл факта на настъпилите вреди са доказани.

Сключеният договор е двустранен, възмезден, формален, консенсуален, главен, с елементи за комутативност за клаузата за застраховка „КАСКО“ и алеаторен в клаузата за застраховка „Злопоука“. Съгласно приетото в **ТР 3/23.02.2022г. по тълк.д. № 3/2019 на ОСГТК** договорът е потребителски. Съгласно т.12 от ОУ към договора клауза П включвала пълна загуба или частична щета на МПС, причинени от всички рискове, а именно ПТП, произлязло от сблъскване на МПС помежду им или с други подвижни неподвижни предмети (т.8.3, раздел III ОУ). Налице е покрит застрахователен риск по сключения договор. Причинените вреди на процесното МПС могат да се опишат като авария, тъй като са вследствие на удар между два подвижни предмета – МПС, което преминава пред ЖП прелез и ЖП локомотив и ударът между тях въздейства върху застрахованата вещ.

По делото са приети заключенията на две съдебно-технически експертизи (СТЕ), които съдът напълно кредитира като обосновани, пълни, всеобхватни и верни. Обстоятелствата по възникването на удар (авария) между два движещи се предмета – МПС и локомотив (**настъпване на застрахователяния риск**), увредената кола (**претърпяната загуба**) стойността на увредената кола (**размерът на загубата**), както и **причинно-следствената връзка** между препърпените вреди и застрахователния риск (авария), се доказаха и от приетата по делото съдебно-техническа експертиза (СТЕ, л.100-113 от първоинстанционното дело). От нея се установи, че на процесната дата и място двете превозни средства са били в изправност. Ако водачът на МПС е бил спрял на знак Б2, то същият е имал видимост на 80 метра от ляво на него, от където идва влака. При потегляне на водача напред през преза, се

е появила видимост към идващия влак, но същият не е успял цялостно да се изтегли през ЖП линията, при което е засечен в предния ляв край на автомобила. Ако се приеме, че водачът не е спрял на пътен знак Б2, а на първата релса, то същият е имал видимост от 300 метра от ляво от него, от където идва влака. В този случай влакът може да е на по-близката дистанция, а засичането на траекториите на двете превозни средства и рискът е по-голям. При видимост от 300 метра на ляво, водачът на автомобила има възможност да прецени дистанцията на приближаващ се влак и дали има възможност да премине през коловоза, или да изчака преминаването на влака, което е правилната маневра. Ако след потегляне на л.а. от знак Б2 и водачът не е възприел, идващият от ляво влак, то директно е навлязал в зоната на ЖП прелеза, настъпило е пресичане на траекториите на движение на двете превозни средства, а в случай, че лекият автомобил не е спрял на пътен знак Б2, а директно е навлязъл в зоната на ЖП прелеза, то водачът е възприел локомотива в критичната зона, при което отново е щяло да настъпи удар.

Така експертизата установява, че и в двата случая – при неспиране на знак Б2 и спиране на ЖП релсата, катастрофата винаги щяла да настъпи, т.е. налице е навлизане на водача в опасната зона на локомотива. В този смисъл водачът не е упражнил задълженията си по чл.45, ал.2, знак Б2 ППЗДвП и чл.51-53 ЗДвП, а именно да спре на знак Стоп и да положи дължимата грижа за преминаване през ЖП прелез. Ето защо доводът във въззивната жалба на застрахователя за неспазване на ППЗДвП и ЗДвП е правилен, но същият е направен извън преклузивния срок по чл.131 ГПК, поради което не следва да се отчете като правоизключващо възражение. Освен това СТЕ уточнява, че не може със сигурност да се твърди, че пострадалият автомобил е спрял на пътен знак Б2, от което да се вмени вина за нарушение на правилата за движение по пътищата.

Причината за процесния удар е това, че водачът на лекия автомобил не е имал възможност да достигне такава скорост на движение, при която да премине цялостно ЖП прелеза, за да не се пресечат траекториите на движение.

От заключението и от писмените доказателства от разследването на Национална компания железопътна инфраструктура (НКЖИ, л.39-64 от първоинстанционното дело) се установи, че процесният автомобил се е

движил от птицекомбинат с.Й. към главен път 301, при което пресича ЖП релсите между спирки Й. и У.. При пресичането на ЖП прелеза локомотивът с предната си част удря задния ляв край на процесния автомобил. След удара лекият автомобил с предния му края е завъртян по посока обратна на движението на часовниковта стрелка и лявата страна на автомобила се удря в лявата странична част на локомотива. Поради тази причина нанесените щети върху автомобила са в задния му ляв край и по цялата лява страна. Съдът приема установения в експертизата механизъм, а именно, че ударът е станал при напускане на колата от ЖП прелеза, а не при нейното навлизане. В този смисъл съдът не кредитира данните от скицата, изготвена от разследването на НКЖИ, нахождаща се на л.58 от първоинстанционното дело, поради следните причини. Първо, тя не отговоря на приетата по делото експертиза, второ противоречи на събраните по делото други доказателства. От констативен протокол № 052 (л.45 от първоинстанционното дело), доклада на машиниста (л.46 от първоинстанционното дело), разшифровката на черната кутия (л.49 от първоинстанционното дело) се установи, че върху лявата част на локомотива има нанесени щети – ляв фар, скъсан ляв акерманов кран, липсва лява степенка, което означава, че локомотивът е ударен от лявата си част, така както е и процесното МПС, с оглед нанесените щети върху него. В този смисъл остава само възможен механизма, описан в СТЕ, а не в скицата, дадена от НКЖИ. Последната описва удар на автомобила от лявата му част, но при навлизане на ЖП прелеза, което означава, че ако имало удар по този начин, то следите върху локомотива щяха да са от дясната му част, а не от лявата, което е констатирано. А след като следите са в лявата му част, очевидно, че предсечката точка на траекториите на МПС и локомотив са били при излизане на МПС от ЖП прелеза – в лявата задна част на л.а.. Освен това скицата на л.58 от първоинстанционното дело не съответства на географското положение. Локомотивът се е движил в посока от Й. до Ловеч, а съгласно свид. С., чиито показания съдът напълно кредитира като пълни, всеобхватни, непротиворечащи се и незаинтересован, тъй като е трето лице за спора, полицейски служител, пристигнал на място след подаден сигнал, а процесното МПС се е движило от птицефермата към главен път. От така очертаната схема на л.58 следва, че една от двете посоки на движение на пътно превозните средства е объркана, защото така показания механизъм на удар съответства на следи върху МПС от задна дясна част на л.а. и предна

дясна част на локомотива, за които следи няма доказателства и не се установиха по делото. По тези съображения съдът не кредитира данните от тази скица, а заключението и механизма на СТЕ.

От заключението на експертизата се установи не само вида и размера на причинените материални щети на процесното МПС, което не се спори от страните в процеса, но и причинно-следствената връзка между удара и вредата. Същите са следствие на ПТП и са възникнали по начин, който кореспондира с установения механизъм. Щетите са подробно описани на л.109-111 от първоинстанционното дело. Съгласно приетото заключение пазарната стойност на процесният автомобил била 14 113 лева, а причинената щета, вследствие на удара е 9 946.52 лева. Причинената щета е 70.5 % от действителната пазарна стойност на МПС към момента на настъпването на застрахователното събитие. С оглед доказаното от експертизата, настоящият състав приема, че е налице тотална щета по смисъла на чл. 390, ал.2 КЗ, поради което евентуалното обезщетение следва да се извърши едва след като собственика представи доказателства пред застрахователя за deregистрацията на процесния автомобил.

От заключението на допълнителното СТЕ се установи, че стойността на запазените от автомобила части е 4 141.05 лева (л.115-158 от първоинстанционното дело). При евентуалното уважаване на исковата претенция от пазарната стойност на целия автомобил следва да се извади стойността на запазените части, с оглед прилагане на принципа за неоснователно обогатяване (чл.51, ал.1 ЗЗД), а именно 14 113 – 4 141.05, което се равнява на 9 971.95 лева, което е под застрахователната сума по договора.

От изложените досега факти се установи, че ищецът е доказал исковата си претенция, но за да бъде тя отхвърлена, то ответникът следва да докаже **правоизключващото си възражение**, а именно наличие на **груба небрежност**.

По делото остават спорни обстоятелствата дали на процесната дата и място, в периода на застрахователно покритие по договора, е настъпило застрахователно събитие, което да представлява покрит риск по имуществената застраховка, тъй като с отговора на исковата молба ответникът се е позовал, че е налице **изключен риск съгласно т. 14.5, раздел**

IV от ОУ, а именно, че застрахователят има право да не изплати и не покрива пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС, разходи по причинени при, от или вследствие на действия, извършени от застрахования с **груба небрежност**.

Правото на застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение поради наличие на изключен риск предвижда безспорно установяване на фактите, към които следва да се приложи конкретното основание от ОУ, на което ответникът се позовава, в случая т.17, раздел XVIII от ОУ, според която налице е груба небрежност при преминаване на ЖП прелез при спуснати, започнали да се спускат или да се вдигат бариери.....; преминаване през ЖП прелез при забранителен звуков и /или светлинен сигнал, независимо от това налице ли са бариери и от положението им. Доколкото се касае за изключен от покритие риск, а изброяването е изчерпателно, то клаузата не подлежи на разширително тълкуване. От приетите по делото писмени доказателства, изготвени от НКЖИ (д.39-64 от първоинстанционното дело) и СТЕ се установи, че за процесни прелез е нямало бариери, поради което за да се отхвърли исковата претенция достатъчно е ответникът да докаже съществуването на едно от двете условия – наличие на звуков или светлинен сигнал, с оглед логическата дизюнкция „или“, дадена в т.17, раздел XVIII от ОУ.

В хода на производството застрахователят не се е позвал на други клаузи от договора, освобождаващи го от отговорност пред насрещната страна, при които съгласно договора е предвидено процесното увреждане да е изключено от покритие, застрахователят не е ангажирал възражения в тази връзка, а с оглед липсата на такива за съда не е налице правомощие да изследва приложението на други клаузи от общите условия, освобождаващи застрахователя от отговорност.

От писмените доказателства от вътрешното разследване на НКЖИ за пътния инцидент се установи, че звуково-светлинната сигнализация при този разклон е работила. Същото се установи и от заключението на СТЕ. По инициатива на ответника по делото е разпитан свид. Ц. Н. (д.147-148 от първоинстанционното дело), чиито показания съдът напълно кредитира като обосновани, пълни и всестрани, логични и подкрепящи се от заключението на експерта. Същият е работил като машинист на процесния локомотив за

посочената дата и час, поради което е свидетел – очевидец. Установява факта, че преди прелеза по самата ЖП линия има светофор, който ако работи, индикира, че сигналната техника на ЖП прелеза свети, а ако същият светофор не работи, е следвало да премине с 15 km/h по линията, както и обратното. Ако сигнализацията на прелеза не работи, т.е. светофарът на асфалта не свети, то и светофорът по ЖП линията няма да свети. Същият категорично твърди, че светофорът, насочен срещу движението на локомотива, т.е. ориентиран към машиниста, е светел. Светофорът бил на разстояние 1000 – 1200 метра преди прелеза и отделно това имало семафор, който се намира 300 метра преди светофора. Когато се настъпи семафорът, ЖП прелезът започва да работи, т.е. светва. Следователно с оглед очертаната траектория на движение на локомотива и поставените уреди по нея, съдът направи извод, че след като се движи по линията, локомотивът при настъпване на семафор, който е на 1500 метра преди прелеза, задейства пътната сигнализация на прелеза, която се отразява на светофора, който показва, че същата е задействала. По веригата от логически връзки съдът достигна до извода, че след като светофорът е светил, по данни на машиниста, то се е активизирала ЖП сигнализацията на прелеза, което означава, че локомотивът минал през семафор. По данните от експертизата скоростта на локомотива била 63 km/h, а съгласно чл. 355, ал. 2 от Наредба № 58 от 2.08.2006 г. за правилата за техническата експлоатация, движението на влаковете и сигнализацията в железопътния транспорт, при неработеща сигнална техника на ЖП прелеза, влакът е следвало да премине с 15 km/h. След като се е движил със скорост, различна от 15 km/h, то машинистът е възприел наличието на светлинен сигнал на светофора, от което е налице и такъв сигнал на ЖП светофара. Превишаването на скоростта на локомотиви при неработещ светофор представлява нарушение на трудовата дисциплина по смисъла на цитираната наредба, поради което под страх от отговорност, машинистът е спазвал правилата за движение по ЖП линията и е действал съгласно обстановката, а именно със скорост по – голяма от 15 km/h. Този косвен факт създава единственият възможен извод за светеща сигнална уредба на ЖП прелеза.

По данни на свидетеля Н., същият забелязал предницата на МПС на прелеза едва на 20 метра преди удара, след което предприел екстрено спиране и подал многократно звуков сигнал. От този факта се установи, че във време, когато локомотивът се намирал на 20 метра преди удара, т.е. преди прелеза,

процесният л.а. започнал маневра навлизане на прелеза като не е могъл моментално да напусне опасното място. След като светофарът и светофорът се задействат на 1500 метра преди ЖП прелеза, а колата е започнала преминаване през този участък на 20 метра преди прелеза, то може да се направи обоснования извод, че ищецът е преминал при работеща ЖП сигнализация на прелеза, поради което е налице изключен риск, поради груба небрежност.

Свид. Б. (д.148 от първоинстанционното дело) е свидетел, който установява обстоятелствата досежно мястото, дата на деянието и ударената кола. Същият установява факта, че след инцидента влакът се преместил по-напред по ЖП линията и сигнализацията се изключила и спрямо този факта той е свидетел - очевидец. По вътрешни правила на НКЖИ след 25 метра след като влакът премине прелеза, сигнализацията на ЖП прелез се изключвала.

Ако влакът не бе преместен по-напред, а останал на същото място, то сигнализацията трябвало да работи и всяка кола, която минава през този прелез трябва да спре. След инцидента влакът е преместен по-напред от обслужващия екип, за да влезе в зоната, която изключва сигнализацията на прелеза, с цел да се възстанови движението по пътя и да пречат на идващите коли по време на огледа от органите на реда на НКЖИ. След като имаме факта на преместване на влак и „сигнализацията се изключила“, както твърди свидетелят,, следователно от веригата от косвени доказателства се установи, че сигнализацията на ЖП прелеза е работила по време на инцидента и обратно, ако същата не е работила, то е нямало как да бъде изключена след преместването на влака.

По делото е разпитан свид. С. (д.165-166 от първоинстанционното дело), който е полицейски служител, отзовал се на сигнал по 112, поради което не е предубеден от изхода на делото. Съдът напълно кредитира неговите показания като последователни, непротиворечиви, взаимнодопълващи се. Същият не е свидетел – очевидец, но установява обстоятелството за време, място, удар, лицата, увредената вещ, следите върху тях, посоката на движение. Същият е свидетел – очевидец, че след инцидента служители на НКЖИ демонстрирали пред него, че сигнализацията работила. Свид. С. установява факта, че звуковият сигнал работил много слабо и едва

ли човек, може да го чуе, ако е в колата при запален двигател. Същият твърди, че светлината на светофара на асфалта според него също била слаба.

По искане на ищеца е разпитан свид. И. (д.148-149 от първоинстанционното дело), чиито показания съдът напълно кредитира като пълни, обосновани, а свидетелят е непредубеден. Тъй също установява факта, че когато е дошъл на местопроизшествието, служителите на НКЖИ демонстрирали, че работила сигналната уредба на ЖП прелеза. Твърди същото, както и свид. С., а именно че светлината според него била много слаба, почти не се е виждала на светофара, тъй като пластмасата била мръсна и захабена и слънцето блестяло в този момент. Звукът от сигнализацията също бил много слаб и приличал не на звънец, а на сигнал от зумер.

На първо място двамата свидетелите установят факт, че сигналната техника на ЖП прелеза е работила, но към един по-късен момент, след настъпване на инцидента. Преценен в съвкупност с другите свидетелски показания и прилагайки веригата от косвени доказателства съдът достигна до извод, че след като системата на ЖП прелеза работи непосредствено след наличието на инцидент между две превозни средства (сбъднал се факт), то прилагайки правилата на житейската и формална логика, тази сигнала система следвало да работи и преди инцидента, когато няма удар между две движещи се превозни средства или наличие на друга промяна от действителността, която е могла да спомогне да промени функционализирането на сигналната техника на ЖП прелеза. По аргумент от по-силното основание (**per argumentum a fortiori**) след като системата работи след инцидента, то тя е работила и преди инцидента, когато не е имало удар. Още повече по данни на свид. Н. и Б. датчиците, светофорите, семафорите се намират на 1500 метра преди ЖП прелеза (удара) и на 25 метра след удара по посоката на движение на локомотива. Върху тях не е въздействано по никакъв начин от инцидента до идването на органите на реда, нито пък на тяхното местоположение е станал инцидент, за да се приеме, че има повреда в тях и не са работили. Неправилно първоинстанционният съд е достигнал до извод, че сигналната – светлинна и звукова техника на ЖП прелеза не е работила, за да не се приложи правоизключващото възражение на ответника – застраховател.

В допълнение, неправилно съдът е интерпретирал показанията на свид.

И. и свид. С., че звуковият сигнал не се чувал и светлината не се виждала. Това са факти и обстоятелства, които установяват личностните качества на лицата да възприемат тези сигнали. Т.е. това е доказателство, което има значение единствено досежно субективните предели на водачите на пътни превозни средства да възприемат качествата на подадената светлинна и звукова сигнализация. Текстът **т.17, раздел XVIII от ОУ** не предвижда такова изключение или задължение за възприемане. За разлика от наказателната по НК и административнонаказателната отговорност на дееца по ЗАНН, която е субективна и изисква наличието на вина (отношението на дееца към последиците от деянието), то в облигационното право отговорността за плащане по застрахователния договор е обективна (безвиновна). Достатъчно е да е имало наличие на работеща светлинна или звукова сигнализация, едно от двете, за да се зачете правоизключващото възражение на застрахователя да плати претендираното обезщетение по договора за имуществена застраховка. По КЗ или по сключения договор не се изисква реална (фактическа) възможност деецът, застрахованият да може да възприеме сигналите, подавани от уредвата на ЖП прелеза. Ето защо са неотносими фактите дали звукът е имал необходимата сила да се чуе или светлината е могла да се види при слънчево време, замърсена или стара пластмаса. Същото ще бъде от значение при търсенето на отговорност по НК или ЗАНН, но не и по изпълнението на потребителския договор, което зависи от обективни обстоятелства – наличие на работеща сигнализация, които не обславят обективната възможност на ищеца да ги възприеме, а вменяват задължение да положи дължимата грижа на стриктен водач на МПС като е задължен да управлява МПС, според нормите на закона, а не според субективните си възможности да възприеме околната среда. Застрахователят би се освободил от престацията си по договора за изплащане на вредите от настъпилото застрахователното събитие, само ако сигнализационната техника на ЖП прелеза изобщо не е работила, но не и че не е възприета от водача. Това е така, тъй като обективната невъзможност на длъжника не го освобождава от отговорност по точното изпълнение на облигационното правоотношение. Възприемането на определени качества от заобикалящата се среда като звук, светлина, може да бъде от значение за търсене на деликтна отговорност спрямо лицето, което е натоварено да я поддържа сигналната техника, но не е предпоставка за ангажиране на отговорността спрямо

застрахователя по договора за имуществено застраховане, която е безвиновна.

От всички събрани доказателства, преценени в тяхната съвкупност, съдът установи, че светлинната и звукова сигнализация е работила по време на процесното ПТП, поради което ответникът успя да докаже правоизключващото си възражение. Искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. В този смисъл неправилен е извода на РС – Ловеч за уважаване на исковата претенция. Доколкото крайният извод на въззивния съд не съвпада с този на първата инстанция, то на основание чл.271, ал.1 ГПК, решение № 142/19.04.2022г. по гражданско дело № 1481 по описа за 2021 година на РС – Ловеч, следва да бъде отменено като неправилно и вместо да се отхвърли предявеният от И. С. С., ЕГН *****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 против ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АРМЕЕЦ“, ЕИК ****, гр. София, ул. „С.К.“ № 2 осъдителен иск с правна квалификация чл.405, ал.1 вр. чл.394 вр. чл.386 КЗ, с който се иска ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 9946.52 лева (девет хиляди деветстотин четиредесет и шест лева и петдесет и две стотинки), представляващи застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско“, обективиран в комбинирана застрахователна полица № **** за застраховки „Каско“ и „Злопоука“ от 24.07.2019г., по заведена щета № 255200****, за имуществени вреди по лек автомобил МПС „БМВ 525“, с рег. № ОВ **** ВС, причинени при застрахователно събитие (ПТП), настъпило на 06.04.2020г., около 11.30 часа, на железопътен прелез, находящ се на пътната връзка от път 301, км. 42+600 до птицекомплекс У. – Й., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на предявяване на иска, като неоснователен и недоказан.

По разноските

Въззивникът е претендирал разноски в първонистанционното производство съгласно списък по чл.80 ГПК (д.164 от първонистанционното дело) и е представил документи за тяхното извършване: **150.00** лева за съдебно-техническа експертиза (д.93 от първонистанционното дело); **5.00** лева държавна такса за издаване на съдебно удостоверение (д.5 от първонистанционното дело); **80.00** лева депозит за призоваване на свидетели (д.94, 153 от първонистанционното дело). Претендира и юрисконсулско възнаграждение. ЗАД „Армеец“ е направил допълнителен разход в

първоинстанционното производство в размер на 160 лева за допълнителна съдебно-техническа експертиза, за която не е представил списък по чл.80 ГПК или изрично да е заявил в устните състезания, че желае и тази сума да бъде включена в претендираните разходи. С оглед липсата на воля сумата да бъде претендирана като разноска, съдът не я включи при изчисляване на разноските.

Във въззивното производство въззивникът претендира **198.93 лева** за платена държавна такса (л.6 от въззивното дело) и юрисконсулско възнаграждение, съгласно списъка по чл.80 ГПК (л.40 от въззивното дело). Представено е доказателство за платената такса.

С оглед изхода на делото на ЗАД „Армеец“ следва да се присъдят разноски в първоинстанционното и въззивното производство, на основание чл.78, ал.3 ГПК. На основание чл.78, ал.8 ГПК следва да му се присъди юрисконсулско възнаграждение, което е се определя по реда на чл.37, ал.1 ЗПП, която разпоредба препраща към чл.25 от Наредбата за заплащане на правна помощ. Делото е с материален интерес от 9946.52 лева, което е под 10 000 лева. Следователно възнаграждението се определя по реда на чл.25, ал.1 от наредбата, а именно от 100 до 360 лева. С оглед фактическата и правна сложност на делото, както и явяването по съдебни заседания, следва да се определи възнаграждение в минимум за всяка една от инстанциите. Следователно за въззивното производство се получава сумата от 298.93 лева, а за първоинстанционното производство 335.00 лева.

Ето защо на основание чл.78, ал.3 ГПК И. С. С., ЕГН *****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 следва да бъде осъден да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АРМЕЕЦ“, ЕИК ****, гр. София, ул. „С.К.“ № 2 сумите от: 335.00 (триста тридесет и пет) лева, представляващи разноски по гражданско дело № 1481/2021 по описа на РС – Ловеч; 298.93 лева (двеста деветдесет и осем лева и деветдесет и три стотинки), представляващи разноски по въззивно гражданско дело № 252/2022 по описа на ОС – Ловеч.

Освен това ищецът И. С. С., не е заплатил държавната такса върху увеличението на цената на иска от 9 800 лева до 9 946.52 лева, на основание чл.74 ГПК, а именно 4 % от 146.52 лева, което се равнява на 5.86 лева (пет лева и осемдесет и шест стотинки). На основание чл.77 ГПК, съдът следва да

осъди И. С. С., ЕГН *****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ОС – Ловеч (BG13 TEXI 9545 3103 6482 00) сумата от 5.86 лева (пет лева и осемдесет и шест стотинки), представляваща държавна такса върху разликата от увеличението на цената на иска.

Водим от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 142/19.04.2022 г. по гражданско дело № 1481 по описа за 2021 година на РС – Ловеч, **като неправилно, на основание чл.271, ал.1 ГПК и ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният от И. С. С., ЕГН *****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 против ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АРМЕЕЦ“, ЕИК ****, гр. София, ул. „С.К.“ № 2, осъдителен иск с правна квалификация **чл.405, ал.1 вр. чл.394 вр. чл.386 КЗ**, с който се иска ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 9 946.52 лева (девет хиляди деветстотин четиредесет и шест лева и петдесет и две стотинки), представляващи застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско“, обективиран в комбинирана застрахователна полица № **** за застраховки „Каско“ и „Злопоука“ от 24.07.2019г., по заведена щета № 255200****, за имуществени вреди по лек автомобил МПС „БМВ 525“, с рег. № ОВ **** ВС, причинени при застрахователно събитие (ПТП), настъпило на 06.04.2020г., около 11.30 часа, на железопътен прелез, находящ се на пътната връзка от път 301, км. 42+600 до птицекомплекс У. – Й., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на предявяване на иска, **като неоснователен и недоказан.**

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, И. С. С., ЕГН ***, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 следва да бъде осъден да заплати на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АРМЕЕЦ“, ЕИК ****, гр. София, ул. „С.К.“ № 2 сумите от: **335.00** (триста тридесет и пет) лева, представляващи разноски по гражданско дело № 1481/2021 по описа на РС – Ловеч; **298.93 лева** (двеста деветдесет и осем лева и деветдесет и три стотинки), представляващи разноски по въззивно гражданско дело № 252/2022 по описа на ОС – Ловеч.**

ОСЪЖДА, на основание чл.77 ГПК, И. С. С., ЕГН *****, гр. Ловеч, ж.к. М., ****, вх. А, ет.5, ап.14 да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ОС – Ловеч (BG13 TEXI 9545 3103 6482 00) сумата от **5.86 лева** (пет лева и осемдесет и шест стотинки), представляваща държавна такса върху разликата от увеличението на цената на иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред **ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД** чрез **ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ** в едномесечен срок от получаване на настоящото решение по реда на **ГЛАВА XXII ГПК**.

ПРЕПИС от настоящото решение да се изпрати на въззиваемия чрез неговия процесуален представител адв. М. М. и лично на въззивника **ЗАД „АРМЕЕЦ“**.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____